

zu'lu mastar

Infinitiv mit „zu“

Türkçede **-mek** eki tek biçimdir; Almanca onu ikiye ayırır. Modal fiilden sonra mastar çıplak gelir, diğer her fiilden sonra önüne **zu** girer. **um ... zu** öğrendiğin an cümlelerin iki katına çıkıyor — B1'in en görünür kazancı.

zu'lu mastar, mastarın “zu” ile birlikte kullanıldığı yapıdır: zu, um...zu, ohne...zu.

B1 yolunda 3/20

7 bölüm · içindekiler

~6 dk okuma

13 soruluk test

Resimli ders >

Konuyu panoya as ↗

PDF indir ↓

İpucu: Almanca bir kelimeye dokun. Türkçesi çıkar, deftere kaydedersin, sonra Panom'da quiz'le sınarsın.

Anladım

Bölüm 01 00:10

Şu an: zu var mı yok mu

KISAYOL

İkinci fiil cümlenin sonunda mastar hâlinde duruyorsa: **baştaki fiil modal ise zu YOK, değilse zu VAR.** Üçüncü seçenek yok.

Almancada bir cümlede iki fiil olduğunda ikincisi **hep sona gider ve mastar kalır.**

Tek soru şudur: önüne **zu** koyacak mısın?

✓ Ich **will** heute früh **schlafen**.

Bugün erken uyumak istiyorum. — modal, zu yok.

✓ Ich **versuche**, heute früh **zu schlafen**.

Bugün erken uyumaya çalışıyorum. — modal değil, zu var.

Bölüm 02

01:10

Bunu Türkçede zaten yapıyorsun

Türkçe de aynı işi yapıyor, sadece **ekle** yapıyor. *Gitmek istiyorum* • *gitmeyi unuttum* • *gitmek için geldim*. Üçünde de fiil mastarda, değişen şey ondan sonraki ek.

TÜRKÇE	ALMANCA	NE OLUYOR
gitmek istiyorum	Ich will gehen .	modal → çıplak mastar
gitmeyi unuttum	Ich habe vergessen zu gehen .	normal fiil → zu
gitmek için geldim	Ich bin gekommen , um zu gehen .	amaç → um ... zu
gitmeden çıktı	Er ist gegangen , ohne zu bezahlen .	olumsuz → ohne ... zu

Türkçedeki «**için**» kelimesi Almancada ikiye ayrılıyor: **um ... zu** ve **damit**. Aradaki farkı birazdan göreceksin — B1 sınavının klasik sorusudur.

Bölüm 03

02:10

zu isteyen fiiller: ezberlenecek liste değil, tanınacak grup

Bunları tek tek ezberlemene gerek yok — **modal olmayan her fiil bu gruba giriyor**. Ama en sık kullanılanları görmek işe yarar, çünkü konuşurken bunlar geliyor:

Fiil	TÜRKÇESİ	ÖRNEK
versuchen	denemek	Ich versuche , Deutsch zu lernen .
vergessen	unutmak	Ich habe vergessen , dich anzurufen .
anfangen / beginnen	başlamak	Er fängt an zu arbeiten .
aufhören	bırakmak	Hör auf zu rauchen!
hoffen	ummak	Ich hoffe , dich bald zu sehen .
versprechen	söz vermek	Er verspricht , pünktlich zu sein .
vorhaben	niyetinde olmak	Wir haben vor , umzuziehen .
Lust / Zeit haben	canı istemek / vakti olmak	Hast du Lust , ins Kino zu gehen?

Ayrıca «**es ist ...**» kalıpları hep **zu** alır: **Es ist wichtig / schwer / schön / verboten, ... zu ...** — bu kalıp yazılı sınavda giriş cümlesi olarak çok işe yarar.

TUZAK 1

Ayrılabilen fiilde zu ortaya girer

Fiil ayrılabilen bir fiilse **zu** önüne değil **tam ortasına** girer ve her şey **tek kelime** yazılır.

✗ Ich habe vergessen, dich ~~zu~~ anrufen.

zu dışarıda kaldı.

✓ Ich habe vergessen, dich anrufen.

Seni aramayı unuttum. — an + zu + rufen, bitişik.

Aynı mantık hepsinde: **aufstehen → aufzustehen · einkaufen → einzukaufen · umziehen → umzuziehen · mitkommen → mitzukommen.**

REKLAM

728 × 90

um ... zu: cümleleri bir anda uzatan yapı

Türkçede «...mek için» dediğin her yerde Almanca **um ... zu** kullanır. Bu yapı B1'de en çok puan getiren şeydir çünkü **her cümleye bir sebep eklemeni** sağlar.

- ✓ Ich lerne Deutsch, **um** in Deutschland **zu** arbeiten.

Almanya'da çalışmak için Almanca öğreniyorum.

- ✓ Ich stehe früh auf, **um** den Zug **zu** erreichen.

Treni yakalamak için erken kalkıyorum.

um öne, **zu** + mastar sona. Arada ne varsa ortada durur. Ve **virgül zorunludur**.

TUZAK 2

Özne değişiyorsa um ... zu çalışmaz

Bu, B1 sınavlarının en sevdiği sorudur. **um ... zu** yapısında **iki cümleliğin öznesi aynı olmak zorundadır**. Özne değişiyorsa **damit** gelir — ve **damit** bir yan cümle bağlacıdır, fiili sona gönderir.

- ✗ Ich erkläre es langsam, ~~um~~ du es ~~zu~~ verstehen.

Özne değişti (ich → du) — um...zu kullanılamaz.

- ✓ Ich erkläre es langsam, **damit** du es **verstehst**.

Anlaman için yavaş anlatıyorum. — damit + fiil sona.

- ✓ Ich lerne Deutsch, **um** es **zu verstehen**.

Özne aynı (ich = ich) — um...zu doğru.

- ① Kestirme kontrol: cümleyi kurmadan önce **iki özneyi yan yana söyle**. «ben ... ben» → **um ... zu**. «ben ... sen» → **damit**. Özne aynıyken **damit** da doğrudur ama ağır durur; **um ... zu** tercih edilir.

ohne ... zu ve (an)statt ... zu

Aynı kalıbın iki kardeşi var ve ikisi de Türkçedeki tek bir eke karşılık geliyor. İkisinde de **özne aynı olmak zorunda** — **um ... zu** ile aynı kural.

YAPI	TÜRKÇESİ	ÖRNEK
um ... zu	...mek için	Er geht zum Arzt , um sich untersuchen zu lassen .
ohne ... zu	...meden	Er ist gegangen , ohne zu bezahlen . — ödemeden gitti
(an)statt ... zu	...ecek yerine	Er spielt , statt zu lernen . — çalışacağına oynuyor

ohne ... zu yapısında cümlede ayrıca **nicht kullanılmaz** — olumsuzluk zaten **ohne**'nin içinde. Türkçede de «ödemeden gitmedi» demeyiz.

✗ Er ist gegangen, ohne ~~nicht~~ zu bezahlen.

Çifte olumsuzluk — yanlış.

✓ Er ist gegangen, ohne zu bezahlen.

Ödemedен gitti.

❗ Bu üçlünün **karşılıkları da var** ve özne değişince onlar devreye girer: **um...zu → damit · ohne...zu → ohne dass · statt...zu → statt dass**. Üçü de fiili sona gönderir.

Bölüm 06 05:50

Kimsenin söylemediği kısım: virgül artık ikiye ayrıldı

2006 imla reformundan sonra **yalın zu cümlesinde virgül isteğe bağlı** hâle geldi. Ama **um · ohne · statt** ile kurulan cümlelerde **hâlâ zorunlu**. Ders kitapları bu ayrımı genellikle hiç söylemez.

CÜMLE	VİRGÜL	NEDEN
Ich versuche zu schlafen .	isteğe bağlı	kısa , yalın zu
Ich versuche , heute früh zu schlafen .	tavsiye edilir	uzadı , okunurluk için
Ich lerne , um zu arbeiten .	zorunlu	um · ohne · statt

Pratik karar: **cümle uzadıysa virgül koy, tek kelimelik mastarda koyma** — Hör auf zu rauchen! Ve **um · ohne · statt** gördüğün her yerde mutlaka koy. Tereddüt edersen koy: zorunlu yerde koymamak hatadır, isteğe bağlı yerde koymak değil.

İkinci söylenmeyen şey: **brauchen** fiili konuşma dilinde **modal gibi davranmaya başladı**. Kitap **Du brauchst nicht zu kommen** der, sokakta **Du brauchst nicht kommen** duyarsın. İkincisi resmî olarak yanlıştır ama yaygındır — **sınavda zu'lu olanı yaz**.

Bu hafta ne yapacaksın

Bu yapı **cümle uzatarak** oturuyor. Günde beş dakika, tek alıştırma:

- Gün içinde yaptığın basit bir şeyi yaz: **Ich stehe früh auf.**
- Arkasına **neden** ekle: ..., **um den Zug zu erreichen.**
- Aynı cümleyi **özne değiştirerek** tekrar kur: **Ich wecke dich früh, damit du den Zug erreichst.**
- Bir de **olumsuzuyla**: **Ich bin gegangen, ohne zu frühstücken.**
- Haftada bir gün sadece **ayrılabilen fiillerle** çalış: **anzurufen • aufzustehen • einzukaufen • mitzukommen.**

❗ Sırada zaman bağlaçları var: **als • wenn • wann** üçlüsü ve iki olayın sırasını kuran bağlaçlar.

İPUÇLARI

Testten önce bunları bil

Konunun çekirdeği üç satırda, altında Türkçeden çevirirken en sık düşülen yerler.

01

İki fiilli cümlede ikincisi zu alır

versuchen • vergessen • anfangen • Lust haben • wichtig sein gibi yapılardan sonra ikinci fiil **zu + mastar** olur ve cümlelerin sonunda durur.

Ich versuche, früh zu schlafen.

02

Amaç: özne aynıysa um zu

Amaç cümlesinde özne **değişmiyorsa um ... zu, değişiyorsa damit** kurulur. **damit** asla **zu** almaz.

Ich lerne, um zu arbeiten. • Ich erkläre es, damit du verstehst.

03

Ayrılabilen fiilde zu ortaya girer

Ön ekle kök arasına **zu** yerleşir ve üçü **tek kelime** yazılır: **anrufen → anzurufen, ausgehen → auszugehen.**

Ich habe vergessen, dich anzurufen.

Modalden sonra zu YOK

können • müssen • wollen •
dürfen • sollen • mögen
arkasına çıplak master alır.
Aynı şey **sehen • hören •**
lassen • gehen için de
geçerlidir.

Ich will schlafen. • Ich gehe
schwimmen.

✗ ~~Ich muss zu arbeiten.~~

✓ Ich muss arbeiten.

Modal fiilin arkasında master **çıplak** durur;
zu eklenmez.

✗ ~~Ich habe vergessen, dich
zu anrufen.~~

✓ Ich habe vergessen,
dich anzurufen.

Ayrılabilen fiilde **zu** önden değil **ortadan**
girer ve kelime bitişik yazılır.

✗ ~~Ich erkläre es, damit du
zu verstehen.~~

✓ Ich erkläre es, damit du verstehst.

damit normal bir yan cümle bağlacıdır:
çekimli fiil ister, **zu** istemez.

✗ ~~Er spielt, statt lernen.~~

✓ Er spielt, statt zu lernen.

statt ve **ohne** da **zu**'lu master ister.

Bölüm 08 DİZ

Cümleyi kendin diz

Kelimelere dokun, doğru sırayla yerleştir. Almancanın en zor kısmı burası — ve
seçenek şıkkı yok, cümleyi **sen** kuruyorsun.

KELİMELERE DOKUN

KELİMELERE DOKUN

KELİMELERE DOKUN

Bölüm 08

06 : 40

Kendini dene

Cevaba dokun — neden öyle olduğunu birlikte görelim.

+7

Konuyu bitir: tam testi çöz

13 soru · süreli · sınav gibi · %60 ile konu biter

NOTLARIN

Bu konuya notun

Aklında kalsın istediğin kuralı, örneği ya da soruyu yaz. Kendiliğinden kaydedilir ve Panom'da toplanır.

Notun

Örneğin: -ung ile biten her isim die.

REKLAM

728 × 250

GENAU ALMANCA — KURAL DEĞİL, ANLAŞILMA ANI.
GENAU · ÜCRETSİZ ALMANCA KÜTÜPHANESİ